

Gdass. BZK 21/9 RL

30552

20/09

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Aan Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en
Van Koninkrijksrelaties
CZW

nota

Mededeling intrekking geschillenregeling

TER ONDERTEKENING

Datum
13 september 2021

Onze referentie
2021-0000476469

Opgesteld door
[redacted] CZW

Samengewerkt met

Bijlage(n)
7

Aan
Staatssecretaris van
Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Van
CZW Met opmerkingen [redacted] : 20/
9

Aanleiding

De Koning heeft u machtiging verleend het voorstel van rijkswet
Koninkrijksgeschillen in te trekken.

Geadviseerd besluit

- De brieven met mededeling van intrekking van de geschillenregeling te ondertekenen en naar de Tweede en Eerste Kamer en naar de Staten van Aruba, Sint Maarten en Curaçao te verzenden.
- In te stemmen met de openbaarmaking van bijgevoegde beslisnota en deze mee te zenden met de brieven naar de Tweede en Eerste Kamer.

Kernpunten

- Vlak voor het begin van het zomerreces heeft u de Koning, na besluitvorming hierover in de Rijksministerraad d.d. 9 juli jl, gevraagd u te machtigen om het voorstel van rijkswet Koninkrijksgeschillen (de geschillenregeling) in te trekken. Deze machtiging heeft de Koning u bij brief van 15 juli jl. verleend.
- Van deze intrekking dient nog een formele mededeling te worden gedaan aan de Tweede en Eerste Kamer en aan de Staten van de drie Caribische landen. Deze mededeling moet zijn voorzien van de beweegredenen van de intrekking.
- In het kader van de nieuwe beleidslijn inzake openbaarmaking is het de bedoeling de beslisnota d.d. 16 juni, ter voorbereiding op de besluitvorming in de RMR van 9 juli over intrekking van het wetsvoorstel, mee te sturen naar de Tweede en Eerste Kamer (niet naar de Staten).
- Volgens CZW staat in de betreffende nota geen informatie die niet openbaar gemaakt kan worden.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Brief Tweede Kamer	
2	Brief Eerste Kamer	

3	Brief Staten Aruba	
4	Brief Staten Sint Maarten	
5	Brief Staten Curaçao	
6	Beslisnota	
7	Machtiging Koning	

Datum
13 september 2021

Onze referentie
2021-0000476469

**BIJZONDERE GEDELEGEERDEN
STATEN VAN ARUBA**

Aan: Aan de Voorzitter van de Vaste
Commissie Koninkrijksrelaties de heer
P. Rosenmöller
Binnenhof 22
2500 EA Den Haag

Ons kenmerk: US/20-21/ *46*

Oranjestad, 26 mei 2021

Onderwerp: verzoek schriftelijke zienswijze bijzondere gedelegeerden Aruba

Geachte heer Rosenmöller,

De bijzondere gedelegeerden van Aruba hebben kennisgenomen van uw verzoek inzake hun standpunten over het voorstel van Rijkswet Koninkrijksgeschillen (099 (R2114)) zoals zij deze tijdens een besloten informeel overleg dat op 25 mei heeft plaatsgevonden tussen hen en leden van de vaste commissie Koninkrijksrelaties van de Eerste Kamer hebben verwoord.

Tijdens voornoemd overleg hebben de bijzondere gedelegeerden van Aruba gesteld dat het huidige voorstel van rijkswet niet aan de drie onlosmakelijk aan elkaar verbonden principiële uitgangspunten, die de vier parlementen van het Koninkrijk in januari en vervolgens in mei 2015 zijn overeengekomen, nakomt, te weten:

1. dat de Hoge Raad of een onafhankelijk gemeenschappelijk hof voor de geschillenbeslechting of een Hoge College van Staat belast zou worden met de geschillenbeslechting van het Koninkrijk; en,
2. dat de geschillenbeslechting zich uitstrekt tot strikt juridische geschillen met betrekking tot statutaire bepalingen; en,
3. dat deze geschillenbeslechting moet plaatsvinden middels een bindende uitspraak van dat orgaan.

Op 8 oktober 2015 heeft Kamerlid van Laar in de Tweede Kamer een motie ingediend om voornoemde uitgangspunten van de het IPKO mee te nemen in de verwezenlijking van een breed gedragen Geschillenregeling. Deze motie is op 13 oktober 2018 door de Tweede Kamer aanvaard met 94 stemmen voor en 56 stemmen tegen.

Van deze principiële beginselen is Aruba nooit afgeweken. Uitgaande hiervan kunnen de bijzondere gedelegeerden van Aruba zich niet vinden in het voorstel van Rijkswet KoninkrijksGeschillen zoals die er nu ligt omdat het niet aan alle drie voornoemde principiële uitgangspunten voldoet en derhalve onvolmaakt is.

Er wordt geen invulling gegeven aan de bindende uitspraak van het onafhankelijk orgaan en de aangebrachte bezwaren tegen bindende uitspraken van een afdeling van de Raad van State inzake geschillen binnen Koninkrijksverhoudingen, is voor hen niet duidelijk. Evenals het feit dat de huidige constructie van de Geschillenregeling de overmacht van de ministerraad van het Koninkrijk ongewijzigd laat hetgeen inhoudt dat de landen, vertegenwoordigd door hun respectievelijke Gevolmachtigde Ministers, in de minderheid zullen blijven verkeren ook ten aanzien van zuiver juridische geschillen en de interpretatie ervan.

De perceptie dat het onderhavige voorstel van rijkswet op een redelijk draagvlak van alle partijen kan rekenen dient verholpen te worden. Grotendeels berust deze op het feit dat de Rijkswet met een meerderheid in de Tweede Kamer werd aangenomen en op het feit dat een amendement van de leden Thijsen van Dam, van Raak en Bosman (amendement van het lid Thijsen cs.) brede steun in de Tweede Kamer heeft gekregen.

Ter verduidelijking dient gesteld te worden dat het voornoemd amendement een alternatieve versie was van het oorspronkelijk amendement van het lid Thijsen. Het oorspronkelijke amendement van het lid Thijsen kon niet op politieke steun rekenen en is binnen een zeer kort tijdsbestek aangepast en vervolgens door de leden van Dam, van Raak en Bosman medeondertekend. Na kennisneming van het resultaat van de consultatie met de Raad van State d.d. 19 september 2019, is gebleken dat het oorspronkelijke amendement van het lid Thijsen in lijn liep met de zienswijze van de Raad. Herhaald dient te worden dat de Raad van State zich heel kritisch over het aanvaarde amendement en hiermee ook het gewijzigd ontwerp heeft uitgesproken en deze als "zeer ongewenst" heeft beschouwd.

De in 2015 gemaakte afspraken worden niet nagekomen en de landen kunnen geen genoegen nemen met een gebrekkig instrument. Het laatste wordt ook door enkele vaste commissieleden en de regering zelf bevestigd in het verslag en de memorie van antwoord behorend bij het voorstel van rijkswet, waarvan de werking en effectiviteit aan de loop der tijd wordt overgelaten.

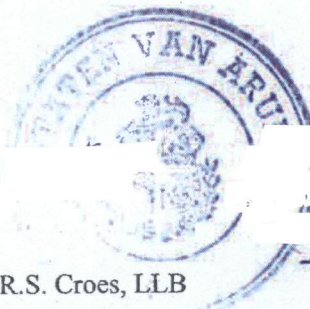
De bijzondere gedelegeerden van de Staten van Aruba zijn de mening toegedaan dat het steunen van een geschillenregeling dat niet voldoet aan de drie principiële beginselen, omwille van het naleven van politieke en constitutionele verantwoordelijkheden en het nakomen van gemaakte afspraken (amendement Wever/Thijsen (32 213 (R1903) en motie

Yrausquin/Herdé (32 213 (R1903) niet het juiste uitgangspunt is. Bovendien wordt de geschillenregeling zoals bepaald in dit voorstel van Rijkswet niet ondersteund door drie van de vier partijen de Rijkswet en ook niet door de Raad van State.

Hoogachtend,

mr. J.E. Thijsen

R.S. Croes, LLB

mr. drs. R.A. Arends

Parliament of Sint Maarten

Staten van Sint Maarten

Aan de Voorzitter van de vaste commissie voor Koninkrijksrelaties
De heer P. Rosenmöller
Binnenhof 22
2500 EA Den Haag
Nederland

UV/254/2020-2021

Philipsburg, 27 mei 2021

Betreft: schriftelijke zienswijze bijzondere gedelegeerden Sint Maarten Geschillenregeling

Geachte heer Rosenmöller,

Naar aanleiding van uw brief d.d. 25 mei jl. (kenmerk: 168542.04u) met het verzoek om de vaste commissie voor Koninkrijksrelaties, met oog op een zorgvuldige voorbereiding van het plenaire debat van 1 juni 2021, schriftelijk in kennis te stellen van de standpunten van de bijzondere gedelegeerden van de Staten van Sint Maarten over het voorliggende voorstel van Rijkswet Koninkrijksgeschillen, bericht ik u als volgt.

Het voorstel van Rijkswet Koninkrijksgeschillen is gebaseerd op artikel 12a van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden. Tijdens de behandeling van de wijziging van het Statuut voor het Koninkrijk in verband met de opheffing van de Nederlandse Antillen in 2010 werd een motie, ingediend door bijzonder gedelegeerden Herdé en Yrasquin, aangenomen. In de motie wordt de regering verzocht om voorstellen te doen voor een in het leven te roepen geschillenregeling waarbij een onafhankelijk instantie wordt aangewezen die strikt juridische geschillen over de interpretatie van Statutaire bepalingen op adequate en onafhankelijke wijze zal beslechten.

De Staten van Sint Maarten hebben bij motie van 17 september 2015, de drie uitgangspunten, overeengekomen tijdens het Interparlementaire Koninkrijksoverleg (IPKO) in 2015, onderschreven. Tijdens een Centrale Commissie vergadering van de

Staten van Sint Maarten d.d. 25 mei jl. zijn de Staten nogmaals overeengekomen dat een effectieve en adequate geschillenregeling dient te bestaan uit een onafhankelijk instantie die strikt juridische geschillen met betrekking tot Statutaire bepalingen middels bindende uitspraak beslecht.

Aangezien het voorliggende voorstel van Rijkswet niet voorziet in een geschillenregeling waarin een strikt juridisch geschil daadwerkelijk en volledig beslecht wordt met een bindende uitspraak, is het voorstel derhalve ontoereikend daar het niet voldoet aan de opdracht van 2010 en tevens de overeengekomen uitgangspunten ten aanzien van de geschillenregeling tijdens het IPKO in 2015. Het Koninkrijk der Nederlanden bestaat immers uit vier landen, en een geschillenregeling gebaseerd op artikel 12a van het Statuut, dient derhalve alle mogelijke geschillen die kunnen ontstaan binnen het Koninkrijk op een adequate, faire en onafhankelijke wijze te kunnen beslechten, en daar hoort een bindende uitspraak bij.

Hopende dat deze brief duidelijk de zienswijze en standpunten van de bijzondere gedelegeerden van Sint Maarten namens de Staten van Sint Maarten naar voren brengt, verblijf ik.

Hoogachtend,

Roland Brison
Voorzitter der Staten

PARLAMENTO DI KÒRSOU

Parliament of Curaçao • Parlamento de Curazao • Staten van Curaçao

Aan

De Voorzitter van de vaste commissie voor Koninkrijksrelaties
dhr. Paul Rosemöller

Willemstad, 26 mei 2021

Uw referentie:

Uw brief:

Onze referentie:

20-21/00370-0

Onderwerp: schriftelijke zienswijze bijzondere gedelegeerden Curaçao

Geachte heer Rosenmöller,

Met referte aan uw verzoek namens de vaste commissie voor Koninkrijksrelaties d.d. 25 mei jl. bericht ik u als volgt.

De Staten van Curaçao hebben in hun Openbare Vergadering van dinsdag 25 mei 2021 wederom gedebatteerd over het onderwerp "rijkswet Geschillenregeling" en hebben het eerdere standpunt van de Staten bekrachtigd. De Staten van Curaçao gaan uit van de uitgangspunten die reeds in IPKO verband (mei 2015) als basis voor een degelijke regeling voor geschillenbeslechting zijn vastgesteld. De Staten benadrukken m.n. dat conflictbeslechting in handen wordt gegeven van een onafhankelijke instantie die daartoe een bindende uitspraak kan doen. Zonder enig bindend karakter, zal de regeling haar doel voorbijschieten. Het ontwerp zoals het er nu voor ligt voldoet in dit opzicht, naar de mening van de Staten van Curaçao, niet aan alle vastgestelde uitgangspunten.

Het lijkt de bijzondere gedelegeerden van de Staten van Curaçao voorbarig om reeds nu het debat te voeren. De delegatie meent wel dat, in de voorbereiding op het debat, rekening kan worden gehouden met het standpunt vanuit de Curaçaose Staten zoals hierboven benadrukt.

Vriendelijke groet,

Namens de delegatie van de Staten,

De Voorzitter van de Staten,

mw. Ch.M. America-Francisca

Stass BZK 18/6 RL

25368

18/6

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

TER ONDERTEKENING

Aan

Staatssecretaris van
Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Van

CZW/

SGC

Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Contactpersoon

T

Datum

16 juni 2021

Kenmerk

2021-0000313401

Bijlage(n)

2

nota

Intrekking geschillenregeling

Aanleiding

Vanwege het ontbreken van steun binnen de Staten van Aruba, Curaçao en Sint Maarten is de plenaire behandeling van het voorstel van rijkswet Koninkrijksgeschillen op 1 juni aangehouden. Bij gebrek aan uitzicht op verandering in deze situatie, heeft u aangegeven het wetsvoorstel helemaal in te willen trekken.

Advies/actie

- De RMR, met bijgevoegde brief aan de Koning en de brieven van de drie Staten met bezwaren als onderleggers, verzoeken in te stemmen met de intrekking van het voorstel van rijkswet Koninkrijksgeschillen.
- Bijgevoegde brief aan de Koning en het aanbiedingsformulier ondertekenen en uiterlijk 18 juni verspreiden in het kader van de RMR van 9 juli.
- Na instemming van de RMR bijgevoegde brief aan de Koning verzenden.

Kern

- Daags voor de geplande plenaire behandeling van de geschillenregeling in de Eerste Kamer hebben de parlementaire delegaties van AUA, CUR en SXM aan de commissie KOREL laten weten het (gewijzigde) voorstel van rijkswet tijdens deze behandeling niet te zullen steunen. Dit hebben ze o.v.v. de EK schriftelijk toegelicht in bijgevoegde brieven.
- Daarop heeft u, na overleg met de voorzitter van de commissie KOREL en na mededeling hiervan in de Rijksministerraad van 28 mei, de Eerste Kamer verzocht de behandeling van het voorstel aan te houden.
- Binnenskamers heeft u, in overleg met de MP, toen meteen ook al uitgesproken geen heil te zien in de verdere behandeling van het voorstel. De bezwaren van de Statendelegaties raken de kern van het voorstel. Het voorstel dat thans voorligt is bovendien, na een intensief debat en verschillende amendementen, met brede steun in juli 2019 door de TK aangenomen in aanwezigheid van Caribische gedelegeerden.
- Daarom rest er nu nog maar één weg: intrekking van het voorstel door de regering van het Koninkrijk (art. 86 Grondwet).
- Hiervoor dient u de RMR om instemming te vragen (art. 4 lid 2 a.3 Reglement van Orde Ministerraad). Een dergelijk verzoek gaat gepaard met een brief aan de Koning waarin de verantwoordelijke bewindspersoon de Koning om machtiging vraagt.

Datum

16 juni 2021

Kenmerk

2021-0000313401

- Verder adviseren wij u de brieven van de Statendelegaties aan het adres van de EK met bezwaren tegen het voorstel mee te zenden naar de RMR. Zo kunnen betrokkenen een beter beeld vormen van de reden van uw voorstel tot intrekking.
- Nadat de Koning u schriftelijk heeft laten weten akkoord te zijn met de gevraagde machtiging, is de weg vrij om beide Kamers der Staten-Generaal en de Staten van AUA, CUR en SXM mee te delen dat het voorstel is ingetrokken. De brieven hiervoor ontvangt u t.z.t. separaat.
- Uw voornemen om het rijkswetsvoorstel in te trekken is ambtelijk gecommuniceerd met betrokken collega's in AUA, CUR en SXM. Ook is dit ter bevestiging ambtelijk nog eens afgestemd met AZ.
- Vanuit de Landen is alleen gereageerd door CUR. De betreffende collega vroeg zich af of intrekking niet een te zwaar middel is en of de wetsbehandeling niet tijdelijk 'on hold' kan worden gezet, totdat nieuwe regeringen in de Landen met elkaar een gesprek over de impasse kunnen voeren. Hierop heeft steller weer gereageerd met de mededeling dat de parlementen nu aan het woord zijn en dat de Staten van AUA, CUR en SXM geen ruimte hebben gelaten voor een andere koers dan intrekking.
- Het hoofdstuk geschillenregeling kan met de intrekking van genoemd voorstel nog niet worden dichtgeslagen. Op grond van art. 12a Statuut blijft de rijkswetgever verplicht een dergelijke regeling tot stand te brengen.
- Het ligt echter niet in de rede dat de vraag 'hoe nu verder' door het huidige kabinet zal worden opgepakt.

Communicatie

- Bij intrekking van een voorstel van (rijks)wet wordt wel eens gekozen voor een persbericht. U kunt dat ook hierbij overwegen.
- Een eventueel persbericht kan het beste gelijktijdig worden uitgestuurd met de brieven aan de parlementen waarin u mededeling doet van de intrekking. Dit is pas na de verkregen machtiging van de Koning aan de orde.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Aan de Koning

www.rijksoverheid.nl
www.facebook.com/minbzk
www.twitter.com/minbzk
www.linkedin.com/company/ministerie-van-bzk

Kenmerk
2021-0000490484

Uw kenmerk

Datum 22 september 2021
Betreft Intrekking voorstel van rijkswet Koninkrijksgeschillen

Op 1 juni jl. stond de plenaire behandeling van het voorstel van rijkswet Koninkrijksgeschillen (35099 (R2114)) in de Eerste Kamer geagendeerd. Aan de vooravond hiervan tekenden de delegaties van de Staten van Aruba, Curaçao en Sint Maarten bij de Eerste Kamer echter verzet aan tegen het voorstel. Naar aanleiding van dit verzet is de behandeling door de Eerste Kamer aangehouden.

De bezwaren van de delegaties raken de kern van het voorstel: te weten, de vraag of de Rijksministerraad in uitzonderlijke gevallen van een oordeel van de geschilinstantie, een nieuw op te richten Afdeling binnen de Raad van State van het Koninkrijk, zou mogen afwijken. Inhoudelijk waren deze bezwaren bij mij bekend. Niettemin werd ik, zo vlak voor de behandeling in de Eerste Kamer, door het verzet verrast. Het voorstel was eerder, na een intensief debat en verschillende amendementen, met brede steun door de Tweede Kamer in aanwezigheid van Caribische gedelegeerden aangenomen.

Zonder draagvlak bij de Staten ligt het niet in de rede om de behandeling van het voorstel voort te zetten. Te meer daar ik geen ruimte zie om op enigerlei wijze aan de bezwaren van de Staten tegemoet te komen. Gelet hierop vraag ik U, mede namens de Minister-President, Minister van Algemene Zaken, en in overeenstemming met het gevoel van de Rijksministerraad, mij te machtigen tot intrekking van het voorstel van rijkswet.

De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

drs. R.W. Knops